

مؤسس: غلام محی الدین انیس
مندی و مؤید وحدت ملی و بازسازی

از هفتمین سالگرد شهادت امیرالمومنین ملا اختر محمد منصور «تقبله الله» در هرات گرامیداشت شد

از هفتمین سالگرد شهادت امیرالمومنین ملا اختر محمد منصور با اشتراک مسئولان محلی، فرهنگیان، بزرگان قومی، و حضور گسترده ی مردم در هرات برگزار شد.
مولانا نعیم الحق حقانی رئیس اطلاعات و فرهنگ هرات در این اطلاعیه ها نوشت که: «تقبله الله» در هرات گرامیداشت شد. همچنین سخنرانان در این محفل از رهبر پیشین **ص ۴**

محفلی گفت: اکنون زمان جهاد اقتصادی است و دیگر مردم از جنگ خسته شده و هیچگاه نمی خواهند که صدای تفنگ و انفجار را بشنوند ما از تفنگ زمانی استفاده می کنیم که کسی چشم بد به این سرزمین داشته باشد. مولانا حقانی در ادامه سخنانش بیان داشت: امریکا با حضور خود در افغانستان ۲۰ سال به جز آسیب رساندن به این کشور، چیز دیگر را به جا نگذاشت.
رئیس اطلاعات و فرهنگ هرات در این برنامه همچنان از کسانی که به خارج از کشور رفته اند خواست تا به کشور برگردند و در صلح و آرامش در خاک شان زندگی کنند.
مولوی عبداللہ امینی رئیس معارف هرات نظام کنونی را ثمره ی خون شهدا دانسته و بیان داشت که اهداف شهدا بر آورده خواهد شد. همچنین سخنرانان در این محفل از رهبر پیشین **ص ۴**

روزنامه ملی انیس • چهارشنبه ۳ جوزا ۱۴۰۲ هجری شمسی • ۴ ذی القعدة الحرام ۱۴۴۴ هجری قمری • ۲۴ می ۲۰۲۳ میلادی • شماره مسلسل ۲۴۸۴۴

معاون سیاسی ریاست الوزراء:

امارت اسلامی برای آبادی کشور و تقویت اقتصادی خانواده ها تلاش می کند

معاون سیاسی ریاست الوزراء دیدار با شماری از بزرگان قومی بغلان گفت که امارت اسلامی برای آبادی افغانستان و تقویت اقتصادی خانواده ها تلاش می کند و مردم باید مطمئن باشند که در این بخش نیز پیشرفت هایی حاصل خواهد شد.
دفتر مطبوعاتی ریاست الوزراء دیروز با نشر این خبر گفته است: مولوی عبدالکبیر معاون سیاسی

و کفیل ریاست الوزراء با شماری از بزرگان قومی بغلان دیدار نمود.
در این دیدار بزرگان بغلان گفتند: مردم از تامین امنیت کامل خرسند هستند و نیاز است که رهبران حکومت تلاش های خود را در سکتور اقتصادی بیشتر سازند. اقوام ساکن در بغلان در هر شرایطی در کنار امارت اسلامی ایستاده اند. **ص ۴**

چین سیاست فشار در مقابل افغانستان را مناسب نمی داند

وانگبو، سفیر چین در کابل می گوید که پیشرفت کشورها در یک محیط آزاد و غیر وابسته ممکن است و اکنون چنین شرایطی در افغانستان فراهم شده است.
بر اساس یک اعلامیه وزارت امور داخله، سفیر چین در دیدار با مولوی سراج الدین حقانی، سرپرست این وزارت، گفته است که چین هیچ گاهی از سیاست های فشار و مداخله حمایت نکرده است و در مقابل **ص ۴**

سخن انیس

ما ملت تجملی باشیم یا تمدنی؟

در جهان همواره ملت ها متفاوت زندگی کرده اند و هنوز هم این تفاوت ها به طور گسترده و چشم گیری وجود دارند. برخی از ملل جهان متمدن هستند و برای ساختن زیربنای ملک خود تلاش می ورزند و از این طریق خود را به ترقی و تمدن می رسانند.
اما برخی دیگری از ملت ها پیوسته در پی تقلید کورکورانه استند و بدون ساختن زیربنا و پایه های اقتصادی به تقلید و تجمل می پردازند.
این گونه ملت ها سخت است که به اقتصاد بهتر و ترقی و تمدن دست پیدا کنند.
چون در قدم نخست اصلاً زیربنایی وجود ندارد و در قدم دوم، اقتصاد کم و تجملات زیاد خود زندگی انسان را به باد نیستی می دهد و تباهی و از هم پاشی خانواده ها را به بار می آورد.
متأسفانه در افغانستان نیز فرهنگ تجمل گرایی حاکم است و حتی فرزندان فقیر این مملکت به تجملات عجیب و غریبی روی آورده اند که اصلاً اقتصاد و دارایی های این خانواده ها نه تنها که ایجاد نمی کند، بلکه شدیداً متضرر می شوند و آسیب می بینند.
این گونه تجملات تقلیدی غالباً فرزندان خانواده های فقیر را به فساد می کشاند و بنیاد دین و دنیای شان را می لرزاند.
مثلاً اگر یک دختر فقیر در خانه نانی برای خوردن ندارد، اما برای تجمل در جیب خود یک تلفونی بیست هزاری دارد، این خود سوال برانگیز است که این گونه مصارف گزاف از کجا به دست می آید؟

همچنان پوشیدن لباس های زینتی و قیمتی، جواهرات و دیگر چیزها برای مردم فقیر و بیچاره، روش های تجملی که مصرف بی حد و حصری را در پی دارد، مورد تایید احکام الهی و شریعت ناب محمدی هم نیست و شرع شریف اسراف را حرام دانسته و شدیداً تقبیح و محکوم کرده است.
بهتر این است که در قدم نخست باید زیربنا، اقتصاد و تمدن کشور را بسازیم و بعد از آن در مورد چیزهای تجملی و قیمتی فکر کنیم و می شود با عقلانیت تمام، تصمیم بگیریم.
در غیر آن، این گونه تقلیدها از دنیای غرب و تجملات و مصارف گزاف، پوچ و بی معنی خواهند بود و ملت را فقیرتر و بی چاره تر خواهند کرد و حتی به تباهی و بربادی خانواده ها، جامعه و کشور منجر خواهند شد.

مولوی متقی به ایران: به معاهده آب متعهد استیم؛ اما خشک سالی نادیده گرفته نشود

در پیوند به حق آبه از افغانستان، با معاهده آب دریای هلمند برابر بسازند.
مولوی امیرخان متقی که روز دوشنبه در مراسم یادبود از هفتمین سالروز شهادت ملا اختر محمد منصور رهبر پیشین امارت اسلامی صحبت می کرد،

مولوی امیرخان متقی، سرپرست وزارت خارجه از مقام های ایرانی خواسته است که توقع شان را

اسلامی امارت له گاوندیو او نری سره د بنو اریکو غوښتونکی دی

دریاست الوزراء اداری مرستیال مولوی عبدالسلام حنفی چې د دوشنبې په ورځ د اسلامي امارت د پخواني مشر ملا اختر محمد منصور د شهادت د اووم تلین په مراسمو کې وینا کولې څرگنده کړه چې کابل له گاوندیو او نری سره د بنو اریکو غوښتونکی دی.
د اسلامي امارت دغه چارواکی زیاتوي چې د افغانستان **ص ۴**

ایران در رشد صنعت مواد غذایی و محصولات صحری با افغانستان همکاری می کند

اداره های ملی دوا و غذایی افغانستان و ایران به منظور رشد صنعت مواد غذایی، ادویه

اداره ملی دوا و غذای افغانستان در جریان سفر رسمی به ایران با دکتر حیدر محمدی رئیس سازمان دارو و غذای ایران تفاهم نامه همکاری دوجانبه را در عرصه غذا، ادویه و محصولات صحری امضا کرد.
جاوید هژیر سخنگوی اداره ملی دوا و غذا به آژانس باختر گفت: در این تفاهم نامه روی موضوعاتی چون: جلوگیری از قاچاق مواد غذایی، ادویه و محصولات صحری، فراهم نمودن زمینه **ص ۴**

پروژه تولید ۲۰۰ میگاوات برق بادی در هرات ایجاد خواهد شد

وزارت انرژی و آب می گوید که به زودی کار پروژه تولید ۲۰۰ میگاوات برق بادی در هرات آغاز می شود.
به گفته سرپرست این وزارت، در این زمینه یک شرکت ترکی سرمایه گذاری می کند.
عبداللطیف منصور، سرپرست وزارت انرژی و آب، گفت: «چند روز پیش با یک شرکت قرارداد ۲۰۰ میگاوات برق بادی باشنده هرات، گفت: **ص ۴**

ناچاوده توکی د افغان ماشومانو زوند اخلي

په افغانستان کې د ملګرو ملتونو د بشري مرستو همغږي کونکي ادارې يا اوچا ويلې چې تېر ميلادي کال په افغانستان کې د ناچاودو توکو د چاودني له کبله له ۷۰۰ څخه زياتو ماشومانو ته مرګ ژوبله اوښتې.
يادې ادارې تېره ورځ په خيبره کږې خبرپاڼه کې ويلي چې تېر کال هره ورځ په افغانستان کې دوو ماشومانو ته د ناچاودو توکو په چاودنو کې مرګ ژوبله اوښتې ده. **ص ۷**

موارد ابتلا به کووید-۱۹ در افغانستان افزایش یافته است

سازمان جهانی صحت روز سه شنبه اعلام کرد که تعداد موارد تایید شده کووید-۱۹ در ماه اپریل ۲۸۲.۵ درصد افزایش داشته است.
در ماه اپریل در مجموع ۴۹۵۴ مورد تایید شده کووید-۱۹ و ۹ واقعه فوتی گزارش داده شده است. در گزارش سازمان جهانی صحت همچنان آمده است که طی ماه اپریل، مجموعاً ۱۸۰۴۹ آزمایش در لابراتوار های عمومی انجام شده است که نسبت به ماه مارچ ۵۰.۷ درصد بیشتر است، همچنین مثبت بودن آزمایش از ۱۰.۸ درصد در مارچ به ۲۷.۴ درصد در اپریل افزایش یافته است.
سازمان جهانی صحت در گزارش خود گفته است که حدود ۱۹۶ هزار تن در ماه اپریل **ص ۴**

ابتکار یک معلم در حمایت از آموزش کودکان در کابل **صفحه ۵**

جنجال پول های کهنه در بازارها هنوز پابرجاست **صفحه ۳**

سران گروه ۷ بدانند که اتهام بستن کاری را به جایی نمی رساند **صفحه ۲**

نری دی اسلامی امارت په رسمیت و پېژني! **ص ۲**

نړۍ دې اسلامي امارت په رسمیت وپېژني!

لیکنه: شېر محمد امینی استانکزی

ولس او نظام سره دې د بشري مرستو لړۍ پیل او دوام ورکړي، ځکه د هېواد وکړي له اقتصادي ننګونو سره لاس او کړیوان دي او د افغانستان حکومت په نړیوالو ټولنو او نورو هېوادونو غړې کوي، چې د افغانستان سره دې تل پاتې مرستې وکړي او د افغانستان کنګل شوې پیسې دې له امریکا راخوښي کړي.

همداراز د افغانستان له بېوزله ولس سره د مرستو لړۍ، چې د پرمختیایي کارونو په برخه کې لګول کېږي، ولس او د نړۍ مرستندویه سازمانونو او هېوادونو ته بشپړ ډاډ ورکوي، چې په سمه لاره لګول کېږي او حساب یې زره زره ولس سره شریک او د عدل تلي کې به وتلل شي.

نو د افغانستان اسلامي امارت د رسمیت پېژندلو ټولو معیارونو سره جوړ نظام دی، باید چې په رسمیت وپېژندل شي، ورسره په هر برخه کې ملاتړ یې او مرستې وشي، چې دا به د هغو هېوادونو انساني همدردی پر ډاګه کړي، کوم چې خپل خانو ته د نړیوالو حقونو مدافعین بولي.

نظام رامنځته شوی او د عدالت په کښې شته اسلامي هېوادونه خانو ته په دې بېوسو افغانانو ته دي پوهولي، چې اسلامي نظام دې په رسمیت وپېژندل شي او ورسره تعامل وکړي. دیره کیله له ګاونډ هېوادونو نه کېږي، بیا له هغه هېوادونو څخه چې د افغانستان ګاونډ نه؛ بلکې مذهبي او اسلامي مشترک سرحد لري، لاهم هغوی د رسمیت په پېژندلو کې ناغیرې نیسي.

افغانستان له ټولو نړیوالو هېوادونو سره د سیاست له اړخه ډیپلوماتیکو اړیکو په پاللو کې هڅې روانې کړې دي، چې د راکړو ورکړو او د ښو مناسباتو په درلودو یو بل سره همدردی ولري.

افغانستان نه یوازې اسلامي هېوادونو سره په دې لار کې مزلي وځي؛ بلکې له غیر اسلامي هېوادونو سره هم د ډیپلوماسي او ښو اړیکو په جوړولو کې د غوره مناسباتو په پاللو او کاللو ته ژمن پاتې شوی ده.

په اوس وخت کې خو ډیره اړتیا شته، چې د افغانستان اسلامي امارت نظام دې په رسمیت وپېژندل شي، له

او ځایینو جیبونه پرې ډک شول. په افغانستان کې د پیسو د مرستې د نړیوالو مرستندویو هېوادونو لخوا کېدې، نو افسوس چې د سم لګښت مدیریت یې ونه شو چې څنګه راغلي او چېرته ولګېدې؟! خون ورځ چې په هېواد کې اسلامي

افغانستان تېر نظامونو د ښکېدو سبب شول او ورسره افغان ولس سخت وځپل شول. د جمهوریت نظام په دوره کې دې هېواد ته زښته زیاتې پیسې راغلي، خو پر ځای ددې، چې افغانستان پری ورغول شي؛ بلکې د ډیریو مفسدینو

ورباندې ترلې وای، بیا به هرڅه سم پر ځای پاتې و. خو اصل کې د نظام د ناکامیو سببونه؛ نامنظمه حکومتولۍ، د نه همغږۍ شتون، اسلامي اصولو ته نه پاملرنه، لویې، بې عدالتۍ، فساد او د یووالي نه شتون یادولی شو، چې د

افغانستان یو له هغو هېوادونو څخه شمېرل کېږي، چې څلور لسيزو جګړو ځپلې او اقتصادي روزګاری یې په کم حساب دی. نو همدا څلور لسيزې بدبختۍ ددې لامل ګڼلې شو، چې افغانستان د پرمختګ له مزله پاتې شوی هېواد دی.

د وخت حکومتونو د هېواد په جوړولو کې که څه هم هڅې کړې دي؛ خو تر شاه یې بهرنۍ استخباراتي کړيو خپلې کټې ترلاسه او د افغانستان د پرمختګ لپاره یې خنډونه جوړ او د هېواد د پرمختګ مانع ګرځېدلي دي.

د هېواد د نه پرمختګ ټوله پړه نه یوازې په نورو هېوادونو وټپل شي؛ بلکې د وخت مشران هم ګرم بللی شو، چې د نظام په دننه کې مغرضو ډلو ته ځای ککي ورکړي وو او خپلې کټې یې په کې کولې. د نظام په چارو کې لاس وهونکو هېوادونو ته په تېده ځواب نه و ورکړی او د حکومتولۍ په چارو سمبالښت کې د هېواد مینو او کدري افرادو ته ځای په نظر کې نه و نیول شوی، چې مغرضې ډلګۍ یې لرې او د چاسوسۍ سرحدونه

سران گروه جی - ۷ بدانند که اتهام بستن کاری را به جایی نمی‌رساند

تحلیل سیاسی

های سوخته و نمایندگان سفارت خانه‌ها در بدنه نظام باشد، این دیگر د نظام کنونی افغانستان جا ندارد. سران گروه جی ۷ همچنان بر تطبیق قطعنامه ۲۶۸۱ سال ۲۰۲۳ سازمان ملل تأکید داشته اند که ادامه کار سازمان ملل در افغانستان را بدون محدودیت مطالبه میکند.

امارت اسلامی همیشه از کار نهاد های بین المللی با توجه به رعایت مسایل شرعی و فرهنگ افغانی حمایت میکند و هیچگونه محدودیت را در این خصوص وضع نکرده است.

خواست مردم افغانستان از سران گروه جی ۷ این است که حرکت دیکته گونه نداشته باشند، واقعیت ها را در افغانستان دنبال کنند و مطابق به آن راهکار تعیین کنند، حرف بزنند و تصمیم بگیرند، اتهام بندی ها و فرضیه سازی ها کاری را به جایی نمی‌رساند که باید از آن دوری کرد.

حرف دیگری که میتواند مایه ی شرمساری برای کشور خاص باشد این است که نشست اخیر گروه ۷ در شهر هیروشیما برگزار شد، این شهر یکی از دوشهر های جاپان است که در سال ۱۹۴۵ با بمب های اتمی بر آنها حمله شد و در آن ۲۲۰ هزار تن جان باختند، هیروشیما یک سند زنده از یک جنایت زنده است که بشر هرگز آن را فراموش نمیکند، آنانی که عامل این جنایت بودند باید اعتراف به شرمساری شان کنند و دیگر در پی تعرض به انسان های دیگر دور از جغرافیای شان نباشند.

همسایه ها، کشور های منطقه و فرا منطقه میدانند، نیاز ندارد که دیگران در این خصوص توصیه کنند و راه، را نشان دهند، هیچ گروه هراس افکن در افغانستان حضور ندارد و هیچ گروهی از افغانستان تأمین مالی نمیشود و آموزش نمی بیند، اگر سران گروه ۷ و یا کدام کشور دیگر در این خصوص حرفی دارند مستند و مدلل مطرح کنند، فرضیه سازی و اتکا به اطلاعات ناقص نمی تواند حرف زبینه به رهبران کشور هایی باشد که شهرت بلندی در جهان دارند.

تأکید دیگر رهبران گروه ۷ ایجاد حکومت فراگیر در افغانستان است، نمی دانیم تعریف این آقایان از حکومت فراگیر در افغانستان چیست؟ اگر هدف جابجایی مهره

های هراس افکن در افغانستان است، حرف و ادعایی که اساس و بنیاد ندارد و در بیانیه سران گروه ۷ هیچ سند و مدرکی هم ارائه نشده است، تنها برای توجیه حضور امریکا در منطقه و بسترسازی برای فعالیت های بعدی این کشورها، اتهامی مبنی بر موجودیت گروه های هراس افکن در افغانستان تکرار شده است که مایه و اساس ندارد.

مورد دیگر در بیانیه سران این گروه، بحث خطر و تهدید از خاک افغانستان علیه کشور های دیگر است که این گفته ها نیز اتهامی بیش نیست و برای اثبات آن هیچ دلیل و مدرکی پیش نشده است، امارت اسلامی بار ها اعلام داشته است که این نظام مسئولیت های خود را در قبال

شدن وضعیت اقتصادی مردم است، این مشکل زادهی راهکار دشمنانه شماری معینی از کشور ها است که دارایی های ملی افغانستان را منجمد کرده اند، کمک های بشری را رنگ و بوی سیاسی داده اند، نهاد های جهانی را واداشته اند که پروژه های عمرانی در افغانستان را متوقف کنند تا مردم در تنگنای اقتصادی قرار گیرند و به این ترتیب امارت اسلامی نزد مردم وزن بیازد و اعتبار خود را از دست دهد، در حالی که امارت اسلامی با راهکار شایسته اقتصادی قادر به مهار این توطیه شده است و نظام موجود توانسته است به سوی خود کفایی اقتصادی پیش رود.

حرف دیگر در نشست پایانی اجلاس گروه ۷، ادامه حضور گروه سران این گروه به زعم و تعبیر خودشان وضعیت انسانی در افغانستان را نگران کننده خوانده اند، این در حالیکه امنیت، امنیتی که امروز در افغانستان وجود دارد وضعیت زندگی در افغانستان بهتر از هر زمان دیگر است و مصونیت فردی و گروهی وجود دارد و مردم در سایه قانون زندگی خود را سپری میکنند و اگر حرف از وخیم

سران گروه هفت نشست سالانه شان را در شهر هیروشیما جاپان جایی که اولین بمب اتمی امریکا را در سینه جا داد با صدور بیانیه یی پایان دادند. این نشست بیشتر از تحولات اروپای شرقی د جنگ روسیه و اوکراین، متأثر بود، با آنهم سران گروه جی ۷- روی پاره‌یی از مسایل دیگر جهانی به خصوص آن مسایل که بیشتر نیات و منافع امریکا را پوشش داده است بحث کردند و در اخیر همچون نشست های گذشته، بیانیه یی صادر کردند.

در بندهای از این بیانیه در باره افغانستان هم گفته هایی وجود دارد که با اتهام ها، توصیه ها و سفارش های به آدرس امارت اسلامی در افغانستان به همراه است که بیشتر بی اساس و تکراری اند.

رهبران این هفت کشور جهان در بیانیه پایانی اجلاس شان، به تعبیر خود شان وضعیت افغانستان را از لحاظ انسانی و اقتصادی وخیم خوانده اند، از ادامه حضور گروه های هراس افکن در افغانستان اظهار نگرانی کرده اند و از امارت اسلامی خواسته اند به تعهدات خود در زمینه مبارزه با تروریسم پابند باشند و اطمینان دهند که خاک افغانستان برای تهدید یا حمله در برابر کشور دیگری به کار نمی‌رود، گروه های تروریستی در افغانستان تأمین مالی نمیشوند، اقدامات تروریستی در این کشور صورت نمی‌گیرد و به گروه های تروریستی پناه و آموزش داده نمیشود.

استقبال مردم از تلاش یونیسف در زمینه آموزش کودکان

برای دختران تا جایی می تواند مشکلات آنها را حل کند. در همین حال نازنین، یکی از مادرانی است که دو دخترش به دلیل دوری راه مکتب، از آموزش باز مانده اند، با شنیدن این خبر خوشحال شده و می گوید: «از این که صنفها شروع می شود و دخترانم می توانند به مکتب بروند، خیلی خوشحال استم.»

نمی توانند به مکتب بروند، فراهم کردن زمینه آموزش برای ۵۰۰ هزار دختر و پسر، یک اقدام موثر در باسواد کردن دختران و پسران است. از یونیسف می خواهیم که زمینه آموزش بیشتر را فراهم کند. «درعین حال برخی از خانوادهها نیز از این اقدام یونیسف در زمینه آموزش دختران و پسران شان خرسند می باشند. فاطمه، مادری که به دلیل فقر نمی توانست تمام فرزندانش، به خصوص دخترانش را به مکتب

صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) در افغانستان، در توییتی نوشته که این نهاد زمینه را برای دسترسی ۵۰۰ هزار دختر و پسر افغان به آموزش، فراهم کرده است. این اقدام یونیسف با استقبال گرم شهروندان رو به رو شده و شماری از شهروندان می گویند از طریق این صنفها دختران و پسران شان می توانند درس بخوانند.

صندوق حمایت از کودکان سازمان ملل متحد (یونیسف) در افغانستان، دو شنبه اول جوزا در توییتی نوشته که این نهاد زمینه دسترسی به آموزش را برای ۵۰۰ هزار دختر و پسر افغان فراهم کرده است.

این نهاد می افزاید که برای دسترسی کودکان به آموزش در مناطق دوردست افغانستان، از ۱۷ هزار و ۶۰۰ صنف حمایت می کند. شماری از آگاهان آموزش این اقدام یونیسف را نیک خوانده و آنرا راهی برای برخوردار شدن دختران بازمانده از مکتب، از آموزش عنوان می کنند.

دیبها هاشمی که در یکی از مکاتب شهر کابل معلم است، این اقدام یونیسف را در زمینه آموزش برای دختران موثر خوانده و می گوید: «از این که دختران

آماده شدن شرایط مناسب، برای تمام دختران اجازه رفتن به مکتب داده خواهند شد.

روان کند می گوید: «این اقدام یونیسف یک اقدام نیک است و فراهم کردن آموزش، به خصوص

جنجال پول های کهنه در بازارها هنوز پابرجاست

درست هفت ماه قبل مسئولان بانک مرکزی افغانستان، از چاپ بانکوت های جدید خبر دادند، اما هنوز معضل استفاده از بانکوت های کهنه و فرسوده پابرجاست. با این حال شماری از آگاهان اقتصادی برای بیرون رفت از این معضل، یک سلسله راهکارهایی را پیشنهاد می کنند که یکی آن استفاده کمتر از پول به شکل فزیک است.

درحالیکه مسئولان بانک مرکزی افغانستان، هفت ماه قبل از چاپ بانکوت های جدید ۱۰، ۲۰، ۵۰ و ۱۰۰ افغانی و توزیع آن به بانک های تجاری خبر دادند، اما هنوز پول های کهنه و مندرس در داد و ستد استفاده می شود که مشکلات زیادی را برای شهروندان ایجاد کرده است.

عبدالمتین، یکتن از باشندگان کابل که از این ناحیه شکایت دارد، چنین می گوید: «اگر پول های جدید چاپ شده است، پس چرا به بازار عرضه نمی شود. با پول های کهنه و مندرس هر روز جنجال ما با دکانداران پیدا می شود. آنها هم با ما جنجال می کنند.»

این موضوع برای صرافان نیز مشکل ساز شده است. چنانچه شیر حسن، یکتن از صرافان شهر کابل می گوید: «ما آنقدر از ناحیه پول های مندرس مشکلات داریم که هیچ گفته نمی توانیم، زیرا این پول ها عمر خود را گذرانده اند. فکر کنید اگر بخواهید یک کاپی پول جدید ده افغانی را از صرافی بخرید، باید ۶۰۰ افغانی تفاوت بدهید.»

اما چرا تاکنون بانکوت های جدید در بازار به گردش نیامده است؟

حسب الله نوری، سخنگوی بانک مرکزی پاسخ این سوال را این گونه ارائه

می دهد: «جمع آوری پول های مندرس و توزیع بانکوت های جدید یک پروسه دوامدار دارد. پول براساس تقاضای بازار و سیاست های معقول اقتصادی تزریق می شود. موضوع دیگر اینکه متأسفانه در حفظ بانکوت ها توجه نمی شود.»

با این حال مسئولان بانک مرکزی نیز می گویند که کارهای ابتدایی به هدف استفاده از کارت های هوشمند آغاز شده است.

حسب الله نوری سخنگوی بانک مرکزی در این مورد چنین می گوید: «بانک مرکزی به هدف اینکه بتواند استفاده از پول به شکل فزیک را در بازار کاهش دهد، تلاش خود را در بخش بانک داری الکترونیکی جاری نگاه داشته است. یک مقدار معاملات از طریق بانک ها صورت می گیرد و قرار است این روند در همه ساحات گسترش یابد تا آهسته آهسته بازار نقدی و استفاده از پول فزیک کم شود.»

شکایت ها درحالی از گردش بانکوت های مندرس و کهنه در بازار مطرح می شود که براساس ماده ۳۹ و ۴۲ قانون بانک مرکزی، پول های مندرس از چرخه بازار خارج ساخته شده و حریق می شوند.

عبدالصیرترکی، مبصر اقتصادی می گوید: «پول های افغانستان باید با کیفیت چاپ شود. برای مردم نیز در خصوص حفظ و نگهداری آن آگاهی داده شود و در نهایت به خاطر حل بنیادی این مشکل، باید استفاده به گونه فزیک از بانکوت ها، کاهش داده شود. یعنی داد و ستد از طریق کارت های برقی و اعتباری صورت گیرد.»

اما سید محفوظ فقیری، یکتن دیگر از متخصصین بخش اقتصادی این گونه نظر دارد: «استفاده از کارت های هوشمند و یا تطبیق سیستم های الکترونیکی می تواند یک نسخه خوبی برای حل این مشکل در دراز

استقبال تاجران و سرمایه گذاران هرات از کاهش مالیات

شده. موضوع کاهش مالیات انتفاعی و بحث بعدی سیستم بررسی بود که سهولت های زیادی در این زمینه ها به میان آمده است.

از سوی دیگر مسئولان اتاق تجارت و سرمایه گذاری هرات نیز از این اقدام وزارت مالیه استقبال می کند. الیاس نیازی، سخنگوی اتاق تجارت و سرمایه گذاری هرات می گوید که معافیت های مالیاتی، برای جذب سرمایه گذاری در کشور کمک بزرگی خواهند کرد.

«اتاق تجارت و سرمایه گذاری مانند گذشته که در کنار دولت بوده، از این پس نیز تلاش خواهد کرد که سرمایه گذاری های بیشتری را در داخل افغانستان جذب کند.»

گفتنی است که معاون اداری ریاست الوزرا به تازگی اعلام کرده است که امارت اسلامی کمیسیونی را ایجاد کرده تا به چالش های تاجران و صنعت کاران در بخش های مختلف رسیدگی کند.

تعرفه های گمرکی، در گمرکات از تاجران اخذ شود، مشکلات آنان برطرف خواهد شد.

«گرفتن مالیات همزمان با تحویل تعرفه های گمرکی، خیلی کار تاجر و فابریکه دار را آسان می سازد. هرچه سهولت بیاید تولید، صادرات و واردات بیشتر می شود.»

درعین حال مسئولان اتاق صنایع و معادن هرات می گویند که سیستم مالیاتی حکومت گذشته برای تاجران و صنعت کاران بسیار نامناسب بود، اما حال امارت اسلامی مالیات بر تاجران و صنعت کاران را کاهش داده است.

حمیدالله خادم، رئیس این اتاق می گوید که کاهش مالیات کمک بزرگی باکسبه کاران، تاجران و صنعت کاران خواهد بود.

«بعضی مقررات و سیستم های دست و پاگیر در گذشته بود که بعد از بحث های همه جانبه، نگرانی تاجران و سرمایه گذاران در این زمینه برداشته

برخی از تاجران و صنعت کاران هرات از کاهش مالیات بر واردات شان ابراز خرسندی کرده و می گویند که این تصمیم زمینه سرمایه گذاری های بیشتر را فراهم خواهد کرد. در همین حال حمیدالله خادم، رئیس اتاق صنایع و معادن هرات می گوید که کاهش مالیات کمک بزرگی با تاجران و صنعت کاران است. از سوی هم مسئولان اتاق تجارت و سرمایه گذاری هرات نیز از این اقدام وزارت مالیه استقبال می کنند.

تاجران و صنعت گران در ولایت هرات با ابراز خرسندی از کاهش مالیات از سوی وزارت مالیه، می گویند که این تصمیم زمینه سرمایه گذاری بیشتر را در کشور فراهم می سازد.

آنان بر این باورند که امارت اسلامی در کنار کاهش مالیات، باید در سیستم مالیاتی نیز اصلاحات بیاورد. توریالی غوثی، یکی از تاجران هرات می گوید، وقتی مالیات همزمان با

کارخانه تولیدی مواد مخدر در ولسوالی کوهستانات سرپل تخریب شد

قوماندهانی امنیتیه سرپل به آژانس باختر گفته است: این کارخانه مخدر و پاکسازی چهار جریب زمین از وجود خشخاش در ولسوالی کوهستانات سرپل، خبر برده شد و دو تن در پیوند به آن بازداشت شده است.

مسئولان امنیتی در سرپل، از تخریب یک کارخانه تولید مواد مخدر و پاکسازی چهار جریب زمین از وجود خشخاش در ولسوالی کوهستانات سرپل، خبر داد. دین محمد نظری، سخنگوی

سیلاب در ولایت غور جان ۷ تن را گرفت

مسئولان محلی ولایت غور می‌گویند که ۵ تن به دلیل سرازیر شدن سیلاب در این ولایت جان عبدالمواحد حماس، سخنگوی والی غور در می‌گوید که این

سیر قریشی، آگاه مسایل اقتصادی، گفت: «از آنجایی که چین بزرگ‌ترین بازار موترهای انرژی جدید در جهان است، استفاده از لیتیم به ویژه در صنعت موترهای تیز رفتار برقی خیلی حیاتی است.»

لیتیم که مهم‌ترین ذخیره کننده نیروی برق به شمار می‌رود، بیش تر در فناوری‌های نوین به ویژه در ساخت بتری تلفون‌های همراه، موترهای برقی، کمپیوتر و بتری هواپیماهای بی‌سرنشین کار گرفته می‌شود.

WFP له ایران خشه ...

ریل پتلی له لاری و لبردول شی. په وروستيو کلونو کې له افغانستان سره د هند مرستې د پاکستان له لاري کېدې چې له دېرو ستونزو سره مخ وي.

مدرسه جهادی در بامیان ...

که هدف اصلی مدارس جهادی هدایت‌گری مردم در راه نبوی می‌باشد. وی علاوه کرد که مدرسه جهادی بیانگر مصداق علم و روشنایی است: «برای هدایت و روشنایی جامعه در راه قرآن و دین، باید معلمین و شاگردان مدارس جهادی اشخاص دین دوست، عالم دوست و خادمان دین باشند تا بتوانند شاگردان مدرسه جهادی را به شخصیت‌های علمی و تاثیرگذار تبدیل کند.»

سرپرست وزارت معارف تعهد کرد که ما تلاش می‌کنیم که مشکلات کمبود معلم، کتب و امکانات درسی در ولایت بامیان و مدرسه جهادی را بزودی حل نموده و سایر مشکلات آن را نیز به‌صورت اساسی مورد ارزیابی قرار خواهیم داد.

از سوی هم مولوی عبدالله سرحدی، والی بامیان در افتتاح مدرسه جهادی بامیان این ابتکار را یک گام مهم دانسته و گفت: «این مدرسه پر از فیوضات اسلامی بوده تا برای آموختن و ساختن فرزندان وطن و جامعه به روش محمدی عمل کند.» وی علاوه کرد که این مدرسه که اهدافش آموختن علوم قرآن و حدیث نبوی (ص) است، برای هر فرد جامعه اعم از اهل تشیع و تسنن افتتاح شده و تمام اقوام زیر یک چتر واحد و محمدی می‌توانند

آغاز کار احداث هفت شبکه ...

این پروژه‌های آب رسانی شامل حفاری چاه‌ها، ساخت ذخیره‌های آب و ترمیم شبکه‌های قبلی آب‌رسانی هستند که به هزینه ۱۳ میلیون و ۱۵۱ هزار و ۶۹۶ افغانی از سوی دفتر هماهنگ کننده ملل متحد انجام می‌شوند. وی افزود که کار این پروژه‌ها روز گذشته در مرکز و ولسوالی حضرت سلطان و فیروزخچیر آغاز شده اند. شاهرخی تأکید کرد که با ختم این پروژه‌ها بیش از دو هزار خانواده از آب آشامیدنی صحی مستفید می‌شوند.

مردم را نگران کرده است. ناچاوده توکی ...

اوپا دانه ده روښانه کری چې په دغو ماشومانو کې خوره یې وژل شوي دي. د ملگرو ملتونو د بشري مرستو د همغږی اداره دا خبر په داسې حال کې ورکوي چې لاهم د افغانستان په ګڼ شمېر سیمو کې له تېرو دوو لسیزو جګړې څخه پاتې ناچاوده توکی شته چې هره ورځ د هېوادوالو ژوند ګواښي.

د نفتي او لومړنيو توکو ...

اوپه دې برخه کې د صنعت او سوداګری وزارت هڅې د ستایلو وړ دي. نوموړي زیاته کړه، چې د نفتي او لومړنيو توکو په برخه کې د سیمې هېوادونه د افغانستان لپاره ښه انتخاب دي او دې برخې ته به پام وشي. مولوي عبدالکبير د صنعت او سوداګری وزیر ته د سیمې او نړیوالو هېوادونو او کمپنیو سره د سوداګریزو اړیکو د پیاوړې کولو، افغانستان ته د هغوی د توجه راځلبولو او په هېواد کې د پانګونې په اړه لازمي سپارښتې وکړي.

داکتر فاروق اعظم بر استفاده ...

پوهنتون جامی هرات و شماری از اساتید این نهاد اکادمیک دیدار کرد. به گزارش آژانس باختر: ریاست نشرات وزارت انرژی و آب در خبرنگارهای گفته است: دراین دیدار، پیرامون استفاده از منابع آب در عرصه زراعت و تولید انرژی در حوزه جنوب غرب، موقعیت اقتصادی هرات و اهمیت استفاده از علوم اقتصادی در عرصه پیشرفت و ترقی کشور بحث صورت گرفت. دراین دیدار هیئت رهبری پوهنتون جامی همکاری شان را در تحقق برنامه‌های زیربنایی و عمرانی وزارت انرژی و آب بیان داشتند.

مشاوروزارت انرژی و آب همچنان بر تکمیل راه اندازی پروژه‌های آبی در کشور معلومات داد و گفت: وزارت انرژی و آب تلاش دارد تا در بخش‌های سکتور انرژی و آبی زمینه سرمایه‌گذاری را برای نهاد‌های ملی و بین‌المللی فراهم کند.

چین علاقه‌مند سرمایه‌گذاری ...

تا ده میلیارد دلار سرمایه‌گذاری کنیم.» به گفته آقای افغان، روند سپردن قرارداد معادن، از سوی کابینه امارت اسلامی انجام خواهد شد. همایون افغان، سخنگوی وزارت معادن و پترولیم، افزود: «ما به سطح جهانی ذخیره‌های بزرگ لیتیم داریم. کشور ما به سطح جهانی در فهرست کشورهایی قرار می‌گیرد که غنی می‌باشد در بخش لیتیم و تا حد زیاد در ولایت‌های کتر، نورستان و هلمند ذخایر لیتیم را داریم.» اما دلبستگی چین به استخراج لیتیم افغانستان، از بهر چیست؟!‌

های کوتاه مدت و دراز مدت ارتقای ظرفیت برای عده‌ی از کارمندان اداره ملی دوا و غذای افغانستان، فراهم نمودن زمینه تحصیل الی سطح ماستری و دوکتورا برای مامورین اداره ملی دوا و غذای افغانستان، انتقال تکنالوژی مواد غذایی، ادویه و محصولات صحنی به افغانستان، ایجاد سهولت در روند ثبت شرکت‌های ایرانی، شریک نمودن معلومات‌ها پیرامون کیفیت و مصنویت مواد غذایی و ادویه و روابط کاری میان این دونهاد تمرکز شده است.

سرپرست اداره ملی دوا و غذا امضای این تفاهم‌نامه را یک گام مثبت خوانده و افزوده است که بر اساس این تفاهم‌نامه صنعت مواد غذایی، ادویه و محصولات صحنی افغانستان رشد خواهند کرد.

پروژه تولید ۲۰۰ میکاوات ...

«ولایت هرات باد بسیار دارد خواست ما از دولت این است که در این عرصه سرمایه‌گذاری کند که این برق برای مردم برسد و ما از آن بتوانیم استفاده کنیم.» نور محمد، باشنده هرات، می‌گوید: «زمستان‌خوما به کلی برق نداریم اگر ۲ ساعت داشته باشیم ۵ ساعت دیگر نداریم، اگر این پروژه برق بادی اجرا شود به نفع مردم است.»

مسئولان محلی هرات می‌گویند که آمادگی‌ها از بهر آغاز کار پروژه تولید برق بادی در این ولایت گرفته شده است. به گفته آنان، با آغاز کار این پروژه، برای صدها تن زمینه کار نیز فراهم خواهد شد. نثار احمد الیاس، سخنگوی والی هرات، گفت: «طبق این قرار داد قرار است شرکت ۷۷ ترکی پروژه تولید ۲۰۰ میکاوات برق را پس از تکمیل کردن مطالعات فنی بعد از یک سال آغاز کند.»

این در حالی است که برق مورد نیاز هرات از ایران و ترکمنستان وارد و سال چند ماه مقداری از برق بند سلما نیز وارد شبکه برق می‌شود. همه ساله در اوج سرما و گرما، برای چندین روز برق وارداتی این کشورها به علت چالش‌های فنی، نیز قطع می‌شود. **موارد ابتلا به کووید-۱۹ ...**

واکسین شده اند. این در حالی است که مقامات صحنی محلی در بدخشان نیز تأیید کرده اند که شمار مبتلایان به کووید-۱۹ در حال افزایش است. عتیق الله فیضی، رئیس صحت عامه ولایت بدخشان می‌گوید که در سه هفته گذشته بیش از ۱۱۰۰ آزمایش انجام شده است که از این تعداد ۳۶۶ واقعه مثبت گزارش داده شده است. رئیس صحت عامه بدخشان می‌افزاید و اوقات ثبت شده در مرکز و ۹ ولسوالی دیگر به ثبت رسیده و احتمال افزایش این ویروس

بربنیاد معاهده آب دریای هلمند که در سال ۱۳۵۱ میان کابل و تهران امضا شده، ایران در سال عادی آبی در هر ثانیه مستحق ۲۶ متر مکعب آب است؛ اما در سال غیرعادی آبی، مستحق این مقدار آب نمی‌باشد.

اسلامی امارت له گاوندیو ...

خاواره د نری د تولو هېوادونو پر وړاندې خوندي ده او نری باید په دې اړه اندېښنه ونه لري. د ریاست الوزراء اداري مرستیال وایی: «د افغانستان اسلامی امارت پالیسي دا ده چې موږ له هېڅ یوه گاوندي سره او د سیمې او نری له هېڅ یوه هېواد سره دښمني نه‌لرو. له دوی تولو سره د متقابل درناوي او متقابل تعامل پر بنسټ د ښکاريکو غوښتونکي یوو، له تولو سره د سوداګریزو او اقتصادي اړیکو غوښتونکي یوو.» ورته مهال د اسلامی امارت د بهرنیو چارو وزارت سرپرست وایی، چې په اوسنیو شرایطو کې په هېواد کې هېچاته گواښ نشته او هېوادونه باید د گواښونو په پلمه خلک له هېواده وتلو ته اړ نه کړي.

د بهرنیو چارو وزارت سرپرست مولوی امیرخان متقی وویل: «دېر داسې هېوادوال دي چې بهر ته د تک لپاره پلمې لټوي او د افغانستان پر اسلامی امارت باندې تور لگوي چې زموږ ژوند په افغانستان کې له خطر سره مخ دی او په ځینو گاونديو هېوادونو کې د ذلت سبا او شپې تېروي. هغوی ته زموږ دا پیغام دی چې په افغانستان کې د هېچا سر ته خطر نشته.»

په دې مراسمو کې د اسلامی امارت یو شمېر چارواکو د ملا اختر محمد منصور له لاسته راوړنو هم یادونه وکړه. د کانونو او پترولیم وزارت سرپرست شهاب الدین دلاور وایی: «شهید امیرالمؤمنین ملاختر منصور په خپل صداقت، اخلاص او تدبیر سره هم په سیاسي لحاظ او هم په نظامي لحاظ دا صفت چې نږدې وو له خاورو سره خاورې شي، ده اوج ته ورساوه.»

د اسلامی امارت د دفاع وزارت لوی درستیز قاری فصیح الدین فطرت څرګندوي: «له هغې پرېکنده پرېکړې سره چې د داعش پر ضد یې لرله او هغه حکم چې مجاهدینو ته یې وکړ، په ډېره کمه موده کې یې دغه فتنه کنترول کړه او له منځه یې یوړه.»

ملا اختر محمد منصور له ملا محمد عمر وروسته د اسلامی امارت دویم مشر و، چې د کلونو جګړو په لړ کې بالاخره په ۱۳۹۵ هجری لمریز کال کې د امریکا د بې پیلوټه الوتکې په برید کې شهید شو.

ایران در رشد صنعت ...

سرمایه‌گذاری برای تاجران ایرانی در افغانستان در عرصه‌های مواد غذایی، ادویه و محصولات صحنی، فراهم نمودن ورکشاپ

از هفتمین سالگرد شهادت ...

امارت اسلامی شهید ملاخترمحمد منصور به عنوان شخص وطن دوست، شجاع و غازی وقهرمان یاد کردند، که در دوره‌ی اشغال، برعلیه بیگانه‌گان و اشغال‌گران تا آخرین لحظات زندگی اش، جنگید و درنهایت جام شهادت نوشید.

ملاخترمحمد منصور، رهبرپیشین امارت اسلامی افغانستان، هفت سال پیش در اول جوزا، درحمله‌هوايي امریکا په شهادت رسید

امارت اسلامی برای آبادی ...

مولوی عبدالکبير معاون سیاسی و کفیل ریاست الوزراء امارت اسلامی گفت که هدف جهاد تشکیل حکومت اسلامی بود و امارت اسلامی به بازوی ملت و قربانی‌ها به این هدف رسیده و اکنون لازم است که افغانان در کنار حکومت قرار داشته باشند تا به نظام اسلامی آسیب نرسد. امارت اسلامی به مشورت‌های نیک بزرگان قومی، متنفذین و علما ارزش قایل است و انتظار چنین مشوره‌ها را دارد.

وی افزود که امارت اسلامی برای آبادی افغانستان و تقویت اقتصادی خانواده‌ها تلاش می‌کند و ملت باید مطمئن باشند که در این بخش نیز پیشرفت‌هایی حاصل خواهد شد.

چین سیاست فشار در مقابل ...

افغانستان هم این‌گونه سیاست‌ها را تأیید نمی‌کند.

حقانی در این دیدار، تأمین عدالت در تعامل جامعه جهانی را مهم خوانده و گفته است که ایجاد تنش در تنوری و عمل، یک سیاست نادرست است.

گفتنی است که چین همواره بر تعامل جامعه جهانی با امارت اسلامی و آزادی ذخایر ارزی بانک مرکزی افغانستان، تأکید کرده است.

به معاهده آب متعهد استیم ...

خواسته است تا مسأله‌ی حق‌آبه را سیاسی نسازد و اختلاف‌ها در این زمینه را از راه گفتگو حل بسازد.

به گفته‌ی سرپرست وزارت خارجه، حکومت سرپرست به معاهده سال ۱۳۵۱ متعهد است. امیرخان متقی در این مراسم گفت: «امارت اسلامی افغانستان به موافقت‌نامه سال ۱۳۵۱ میان دو کشور متعهد است؛ ولی خشک‌سالی که در افغانستان و منطقه جریان دارد، نیز نباید از نظر انداخته شود.»

وی در ادامه افزود: «از حکومت ایران می‌خواهم که موضوع حیاتی آب را سیاسی نسازد و بهتر است که همچون مسایل را به عوض سروصداهای مطبوعاتی از راه تفاهم و گفتگوهای رو در رو حل نماییم.»

این مقام امارت اسلامی تأکید کرده است که خشک‌سالی‌های پسین و تغییرات اقلیمی سبب کاهش سطح آب در ولایت‌های نیمروز، هلمند و فراه شده است.

باغچه شعر، ادب و هنر

ابتکار یک معلم در حمایت از آموزش کودکان در کابل

دارند و روز به روز به تعداد آنها افزوده می‌شود. "ما از دولت و مؤسسات کمک کننده بین المللی می‌خواهیم که در زمینه آموزش کودکان افغان همکاری کرده و یک تعمیر اساسی برای آنها بسازند." کابل تنها ولایتی نیست که یکتعداد در ولسوالی‌های دور دست آن، از آموزش محروم هستند، بلکه در بعضی نقاط دور دست کشور بنا بر نارامی‌ها در گذشته یک تعداد زیادی از مکتب به دور بوده اند.

تعمیر داشته باشد، از این رو ما از دولت و مؤسسات خیریه می‌خواهیم که برای ما یک مکتب بسازند." وزیرخان مبتکر این صنف می‌گوید که در حدود یک هزار شاگرد تا اکنون شامل این صنف شده اند. "در این منطقه مکتب دخترانه و پسرانه وجود ندارد. من برای حدود هزار کودک، از جمله کودکان معلول آموزش رایگان ارائه می‌کنم." به گفته وزیرخان، اطفال این منطقه به فراگیری علم و دانش زیاد علاقمندی

این کودکان از راه‌های دور برای درس خواندن به اینجا می‌آیند. آنان که در فضای باز و در هوای گرم تابستان آموزش شان را ادامه می‌دهند، از حکومت می‌خواهند که مکتبی برای شان بسازد. سارا که حدوداً ۱۰ سال عمر دارد شاگرد صنف پنجم است، هر روز صبح با پیمودن یک ساعت راه، خود را به این صنف درسی می‌رساند. او می‌گوید: "ما اینجا درس می‌خوانیم. اکنون هوا بهتر شده است، اما در سردی زمستان نیز به مکتب می‌آمدم. اینجا مکتبی نیست که

در ولسوالی خاک جبار در شرق کابل، یک معلم، زمینه آموزش را از طریق یک مکتب بسیار به نام «کودک امروز» برای ده‌ها دانش‌آموز فراهم کرده است. این معلم که وزیرخان نام دارد می‌گوید این صنف درسی بدون سقف و در فضای باز ایجاد شده است. او از دولت و نهادهای بین‌المللی می‌خواهد که وی را در این رابطه همکاری نمایند. وی در این صنف شاگردان را به گونه رایگان آموزش می‌دهد که به گفته خودش، تا اکنون صدها کودک را به این صنف شامل کرده است. عابد که با پیمودن حدود سه کیلومتر راه با ویلچر، خود را به این صنف می‌رساند، مشکلات خود را چنین بیان می‌کند:

"از سه تا چهار ماه است که برای درس خواندن به اینجا می‌آیم. من از ایجاد این صنف بسیار خوشحالم، چون هیچ مکتبی در نزدیکی قریه ما وجود ندارد. من سپاسگزار معلم خود هستم که فرصت درس خواندن را برای ما فراهم کرده است." کودکانی که در این صنف آموزش می‌بینند، نه فرش دارند و نه چوکی، بلکه همه روی سنگ‌ها نشسته و در فضای باز درس می‌خوانند.

صحت و زندگی

فشار بلند خون (یا کشنده خاموش)

مدتر

فرط فشار خون عبارت از قوه بیش از حد نارمل است که توسط جریان خون بالای جدار شریان بدن انسان وارد میشود. فرط فشار خون وقتی تشخیص میگردد که اندازه گیری آن از نظر زمان در دو اوقات مختلف اجرا گردد و حد اقل اندازه آن (۹۰ mmHg/۱۴۰) تعیین گردد که در صورت ادامه آن سبب (End-organ damage) یعنی متضرر شدن اعضای حیاتی (قلب، دماغ، کلیه، چشم و سکروزس بستر و عایی) وجود انسان میشود.

تقسیم بندی:

یک: نارمل (Normal): وقتی که فشار خون فرد (۸۰ mmHg/۱۲۰) تعیین گردد یعنی فشار سیستولیک آن (۱۲۰) و دیاستولیک (۸۰) باشد.

دو: Pre-hypertension: فشار سیستولیک (۱۳۹-۱۲۰) و فشار دیاستولیک (۸۹-۸۰) باشد. به شخص مصاب باید تغییر نحوه زندگی یا life style modification توصیه شود. مگر در صورتی که (Target. Organ. Damage) وجود داشته باشد لازم است تا تدای دوائی گرفته شود.

سوم: hypertension-1-Stage: فشار سیستولیک مریض (۱۵۹-۱۴۰) و فشار دیاستولیک از (۹۹-۹۰) باشد به مریض بر علاوه تغییر نحوه زندگی باید که تدای دوائی توصیه شود.

چهارم: hypertension-2-Stage: وقتی فشار سیستولیک بلند تر از (۱۶۰) و فشار دیاستولیک بلند تر از (۱۰۰) باشد به مریض در پهلوئی تدای دوائی تغییر نحوه زندگی هم توصیه میشود.

از نظر اسباب فرط فشار خون به دو دسته تقسیم بندی شده است که عبارت اند از:

فرط فشار ابتدایی (primary hypertension): که ۹۵٪ مریضان فشار بلند را تشکیل میدهد. از تعامل محیطی و جنتیک بوجود میآید که از نظر سن بین سنین (۵۰-۲۵) واقعات آن معمول میباشد.

فکتور های تشدید کننده آن عبارت اند از: وزن زیاد، استعمال نمک زیاد، استفاده زیاد الکل، سگرت، اخذ مقدار کم پوتاشیم و عدم فعالیت فیزیکی.

فرط فشار ثانوی (secondary hypertension): ۵٪ مریضان را تشکیل میدهد افرادی که در اوایل زندگی و بعد از ۵۰ سالگی فشار بلند نزد شان بوجود میآید، مشکوک فشار ثانوی میباشد و علت های عمده آن معلوم می باشد که عبارت اند از: امراض کلیوی، امراض اوعیه کلیه، Cushing syndrome, pheochromocytoma, Coarctation aorta, hyperaldosteronism.

اختلالات:

در صورتیکه فرط فشار خون کنترل نگردد سبب تغییرات ساختمانی و وظیفوی بستر و عایی اعضای وجود انسان میشود که عبارت اند از:

- اختلالات قلبی و عایی فرط فشار خون: اختلالات قلبی و عایی سبب عمده مرگ و میر از سبب فرط فشار خون میگردد که سبب ضخامه بطین چپ، بی نظمی قلبی حمله قلبی و عدم کفایه قلب میگردد.

- اختلالات دماغی و عایی و ضعف حافظه. فرط فشار خون بزرگ ترین عامل سکتة های مغزی و ضعف حافظه میباشد.

- اختلالات کلیوی فرط فشار خون: فرط فشار خون سبب تخریب اوعیه، گلوبول و طبقه بین الخلالی تیوبول میگردد و بلاخره در ۲۵٪ واقعات سبب عدم کفایه مزمن کلیوی میشود.

- Aortic-dissection: فرط فشار خون سبب جدا شدن طبقه انتمای شریان اهر میگردد.

ثبت بیش از ۵۲ هزار مورد توبرکلوز در افغانستان

هنوز منحيث یک مشکل جدی صحتی در جهان باقی مانده و در حدود یک چهارم جمعیت جهان به آن مبتلا هستند. در افغانستان روزانه حدود ۲۰۸ واقعه جدید ثبت می‌شود که هر روز تقریباً بیش از ۳۰ تن جان‌های شان را از اثر این بیماری از دست می‌دهند.

با این حال حیدر خان حیدر، رییس عمومی وقایه و کنترل امراض در این مراسم گفت که بهترین راه مبارزه با این مرض آگاهی دهی عامه و جلوگیری از انتشار آن می‌باشد.

"تهدد ما این است که تا سال ۲۰۳۵ میلادی این مرض را در کشور از بین ببریم. از همکاران صحتی جهانی می‌خواهیم که جهت محو این بیماری تمرکز بیشتر داشته باشند." گفتنی است که توبرکلوز یک مرض ساری بوده و از جمله ۱۰ عامل عمده مرگ و میر در جهان شناخته شده است. به گفته متخصصان طبابت، بیشتر در ممالک جهان سوم مردم با آن دست و پنجه نرم می‌کنند.

تا ۱۲ هزار تن از اثر این مرض جان‌های شان را از دست می‌دهند." از سوی دیگر دکتر اختر محمد، نماینده سازمان صحتی جهان در افغانستان در این مراسم گفت که روزانه در جهان حدود ۳۰ هزار تن به این مرض مبتلا می‌شوند که در حدود ۴ هزار و ۴ صد تن از اثر آن تلف می‌شوند. "توبرکلوز که یک مرض ساری است،

فصد آنان را مردان تشکیل می‌دهند." درعین حال محمد حسن غیائی، معین پلان و پالیسی وزارت صحت عامه می‌گوید که توبرکلوز از امراض کشنده در جهان بوده که سالانه تلفات زیادی را بجا می‌گذارد. "بیشتر از ۵۲ هزار و ۴۰۰ فرد مبتلا به توبرکلوز را در افغانستان تحت پوشش و تدای قرار داده ایم. سالانه در کشور از ۱۰

مسؤلان وزارت صحت عامه در مراسمی که به مناسبت روز جهانی توبرکلوز در کابل برگزار شده بود، از ثبت ۵۲ هزار و ۴۰۰ واقعه بیماری توبرکلوز در افغانستان خبر دادند. آنان می‌گویند که ۴۵ فصد مبتلایان را زنان، ۲۲ فصد آنان را اطفال و ۲۳ فصد دیگر را مردان تشکیل می‌دهند. از روز جهانی توبرکلوز در ۲۲ می، در شفاخانه افغان جاپان در کابل تجلیل به عمل آمد. درین مراسم که به منظور جلوگیری و محو بیماری توبرکلوز برگزار شده بود، مسؤلان صحتی اعلام کردند که در افغانستان بیشترین مبتلایان توبرکلوز را زنان تشکیل می‌دهند.

دکتور بسم الله، رییس کنترل امراض ساری می‌گوید که توبرکلوز در افغانستان بیشتر بین زنان شایع شده است. او عمده‌ترین عوامل آنرا در مشکلات اقتصادی، نبود امکانات کافی و تماس با مریضان در خانه‌ها و کارهای شاقه عنوان کرد.

"از ۵۲ هزار و ۴۰۰ واقعه ثبت شده، ۴۵ فصد شان زنان، ۲۲ فصد اطفال و ۲۳

حمایت سان اوغان از اردوغان در انتخابات ریاست جمهوری ترکیه

حزب عدالت و توسعه، در انتخابات پارلمانی خواند. قرار است دور دوم انتخابات ریاست جمهوری ترکیه، در ۲۸ ماه می سال جاری میلادی، میان رجب طیب اردوغان و قلیچداراوغلو برگزار گردد. در دور اول انتخابات اردوغان ۴۹/۵ درصد و اوغلو ۴۴/۹ درصد آراء را کسب کردند.

سان اوغان که در دور اول انتخابات ریاست جمهوری ترکیه، در جایگاه سوم قرار گرفته بود، به گونه رسمی اعلام کرد که در دور دوم انتخابات از رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور کنونی این کشور حمایت می کند. انتخابات ریاست جمهوری ترکیه، در چهاردهم ماه می سال جاری میلادی برگزار شد که هیچ یک از نامزدان، موفق به کسب بیش از ۵۰ درصد آراء نشدند. اما در انتخابات پارلمانی که همزمان با انتخابات ریاست جمهوری برگزار گردید، ۲۶۶ نماینده حزب حاکم عدالت و توسعه، به پارلمان راه یافتند. اوغان یکی از دلایل حمایتش از اردوغان را موفقیت

هبود ته د نفتی موادو او خوراکی توکو پر وارداتو، سیمه ییز اتصال او د ترانزیست په اړه خو مهمې ناستې وشوې، چې پایلې یې د افغانستان او سیمې په کته وې. سرچینې زیاته کړه، چې په یاد سفر کې افغان پلاوي د تاتارستان له ولسمشر سره هم وکتل. په ورته وخت کې د ریاست الوزراء سیاسي مرستیال او کفیل مولوي عبدالکبير په دغه کتنه کې وویل چې له سیمې او نړۍ سره د اسلامي امارت اقتصادي اړیکې د ټولو لوریو په کته دي. **ص ۴**

مولوي عبدالکبير: د نفتي او لومړنيو توکو په برخه کې د سیمې هېوادونه د افغانستان لپاره بڼه انتخاب دي

د ریاست الوزراء سیاسي مرستیال او کفیل مولوي عبدالکبير ورپه ورځ د صنعت او سوداګرۍ وزارت له سرپرست نور الدین عزیزې سره وکتل. د صنعت او سوداګرۍ وزارت سرپرست په دغه کتنه کې روسیې او د سیمې نورو هېوادونو ته د خپل وروستي سفر راپور د ریاست الوزراء کفیل سره شریکې

وزارت معادن: چین علاقه مند سرمایه گذاری در بخش لیتیم افغانستان است

د بخش لیتیم علاقه مندی نشان داده اند. چینایی ها حتی گفتند که آماده استیم **ص ۴**

بخش لیتیم نه تنها چینایی ها بلکه شماری زیادی از کشورها و سرمایه گذاران مراجعه کرده اند و

مستولان د وزارت معادن و پترولیم می گویند که چین و برخی از کشورهای دیگر به سرمایه گذاری در بخش لیتیم افغانستان علاقه مندی دارند. همایون افغان، سخنگوی این وزارت می افزاید که بیشترین لیتیم افغانستان در ولایت های کنر، نورستان و هلمند وجود دارند. سخنگوی وزارت معادن و پترولیم در این باره گفت: «در

داکتر فاروق اعظم بر استفاده از منابع آب و اهمیت علوم اقتصادی تأکید کرد

مشاور وزارت آب و انرژی با رئیس پوهنتون جامی روی تولید انرژی و اهمیت علوم اقتصادی در عرصه پیشرفت و ترقی کشور بحث کرد. داکتر فاروق اعظم مشاور وزارت آب و انرژی با داکتر میر محمد ایوبی رئیس **ص ۴**

کشته شدن ۸۶۳ غیر نظامی در سودان

سه هزار و ۵۳۱ غیر نظامی دیگر زخم برداشته اند. منبع می افزاید که تنها در سه روز اخیر ۲۸ فرد ملکی، در اثر درگیری ها میان نیروهای واکنش سریع و اردوی سودان در شهر الجنینه، کشته شده اند. این در حالی است که طرف های دیگر در سودان از ساعت ۱۱:۴۵ دقیقه دوشنبه شب، آتش بس اعلام کرده اند. این آتش بس ۷ روزه بوده و با میانجی گری عربستان سعودی و امریکا، به هدف زمینه سازی برای رساندن کمک های بشردوستانه به نیازمندان، برقرار شده است.

اتحادیه داکتران سودان اعلام کرده است که در جریان درگیری های بیش از یک ماه اخیر در این کشور، ۸۶۳ غیر نظامی جان باخته اند. بر اساس یک اعلامیه این اتحادیه، در جریان این درگیری ها که در پانزدهم ماه اپریل سال جاری در خارطوم؛ پایتخت سودان آغاز شد،

د مرغانو انفلونزا؛ برازیل کې بېرني حالت اعلان شوی

هر کال لږ تر لږه لس میلیارده عواید ترلاسه کوي. چارواکي وايي، د یاد ویروس ثبت شوي پېښې په سویلي برازیل کې د چرکانو د تولید له اصلي سیمو لېرې دي. په ۲۰۲۱ کې هم د چرکانو انفلونزا یوه سخته څپه راغلې وه چې زیات شمېر پکې مړه شول.

برازیل کې وروسته له هغې د حیواناتو د روغتیا لپاره بېرني حالت اعلام شو چې ځنګلي مرغانو کې د انفلونزا ډېرې پېښې وموندل شوې. دا بېرني حالت د شپږو میاشتو لپاره اعلام شوی دی. ۷ تازه پېښې د برازیل په اسپیریتو سانتو ایالت کې تایید شوي او یوه بله په ریو ډي جنیرو ایالت کې رپورټ شوې ده. په بېرني حالت سره به حکومت وکولای شي، چې د H۵N۱ ساري ویروس د خپرېدو مخنیوي لپاره پراخ کامونه واخلي. برازیل په نړۍ کې د چرکانو د غوښې لوی صادرونکی هېواد دی او اټکل کېږي، چې د دې غوښې له پلورلو

مدرسه جهادی در بامیان افتتاح شد

مراسم افتتاحیه این مدرسه گفت که مدارس جهادی در سطح کشور برای تحکیم تعلیمات دینی و فراگیری آموزش دینی و قرآنی ایجاد می شود **ص ۴**

سرپرست وزارت معارف کشور طی سفری در ولایت بامیان یک مدرسه جهادی را افتتاح نمود. سید حبیب الله آغا، سرپرست وزارت معارف در

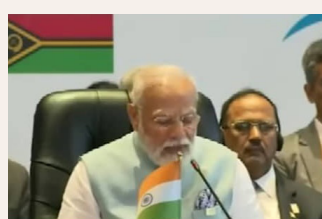
WFP له ایران څخه افغانستان ته د هند د مرستو د لېږد غوښتنه وکړه

سرچینه وايي د همکاری دغه غوښتنه د یاد شوي نړیوال سازمان استازي نن د ایران د سفارت له مرستیال سید حسن مرتضوي سره په لیدنه کې کړې ده. د ډبلیو ایف پی استازي په دې کتنه کې ویلي، چې ایران دې د چاپهار بندر او بیا د «خف» له لارې د افغانستان خلکو ته د هند د مرستو د لېږد په برخه کې لازمي مرستې وکړي. ویل شوي، چې یادې مرستې به د هرات **ص ۴**

ترې له هند څخه افغانستان ته د وایسي، چې په افغانستان کې د خورو د نړیوال پروگرام استازي په کابل کې د ایران سفارت

هند به دنبال گسترش نفوذ خود در منطقه

فعالیت های بیجینگ در اقیانوس آرام؛ منطقه ای که هند آن را محل خلوت خود می داند، مقامات هندی را نگران کرده است. افزون بر آن چندین کشور جزیره ای مربوط به اقیانوس آرام، در دهه های اخیر به جای تایلند از سوی بیجینگ، به گونه ای دیپلوماتیک به رسمیت شناخته می شوند.

با افزایش رقابت امریکا و چین در منطقه، هند نیز به دنبال گسترش نفوذ منطقه ای خود شده است. نارندرا مودی، صدراعظم هند هنگام سخنرانی در سومین اجلاس سران مجمع همکاری جزایر هند و اقیانوس آرام در پاپوا گینه نو، گفت که هند به چند جانبه گرای اعتقاد دارد و به هند و اقیانوسیه آزاد، باز و فراگیر باورمند است. این اظهارات مودی در حالی مطرح شده است که گفته می شود وی به دنبال تقویت نقش دهلی نو و مقابله با نفوذ فزاینده چین در مناطق مربوط به اقیانوس هند و اقیانوس آرام است.

آغاز کار احداث هفت شبکه آبرسانی به هزینه بیش از ۱۳ میلیون افغانی در سمنگان

مستولان د ریاست احیا و انکشاف دهات سمنگان می گویند که کار احداث هفت پروژه آب رسانی به هزینه بیش از ۱۳ میلیون افغانی در مرکز و دو ولسوالی این ولایت آغاز شده است. ثمرالدین شاهرخ، مسئول اطلاعات و ارتباطات ریاست احیا و انکشاف دهات سمنگان، دیروز (سه شنبه ۲ جوزا) گفت: **ص ۴**

بزرگداشت از هفتهی کتاب و کتابخوانی

ریاست اطلاعات و فرهنگ سرپل، از هفتهی کتاب و کتابخوانی تجلیل کرد. به گزارش آژانس باختر؛ از هفتهی کتاب و کتابخوانی با اشتراک علماء، اساتید پوهنتون، شعراء، نویسندگان، محصلان و جوانان در کتابخانهی عامه ریاست اطلاعات و فرهنگ سرپل، تجلیل شد. مفتی ذبیح الله لغمانی، معاون ریاست معارف سرپل، آینده

مناسب شأن فرد مؤمن نیست که او را قحطی کلمات مقدسی را به بی حرمتی بگذارد.